

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
Tiszaújvárosi Katasztrófavédelmi Kirendeltség

H-3581 Tiszaújváros, Tűzoltó út 1. ☒: 3581 Tiszaújváros, Pf.: 36.
Tel: (06-49) 341-244, Fax: (06-49) 341-168, e-mail: titkarsag.tujvaros@katved.gov.hu

Szám: 386-1/2013/ÁLT/HT TÚJVÁROS

Tárgy:

Mustgáz veszélyei

Hivatkozási szám:

-

Ügyintéző:

Kovács Katalin tű. zls.

Telefon:

49/540-201

E-mail:

pv.tujvaros@katved.gov.hu

Tisztelt HVB Elnök Asszony/Úr!
Tisztelt Polgármester Asszony /Úr!
Tisztelt Média!

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Tiszaújvárosi Katasztrófavédelmi Kirendeltsége a szüret kapcsán a mustgáz veszélyeire szeretné felhívni a figyelmet.

A mellékelt tájékoztatót a lakosság minél szélesebb körű tájékoztatása érdekében a helyben szokásos módon kihirdetni szíveskedjen.

Tiszaújváros, 2013. szeptember 09.

Tisztelettel:

Dócs Róbert tű. alezredes s.k.
Kirendeltség-vezető

Melléklet: Tájékoztató
Készült: 2 példányban
Egy példány: 1 lap
Kapják: 1. Irattár
2. Címzettek e-mail-en

A mustgáz veszélyei

A szüret kapcsán a mustgáz veszélyeire hívjuk fel a figyelmet. Praktikus tanácsokkal szolgálunk a mérgezés megelőzésére, de az is kiderül, mit kell tenni, ha már megtörtént a baj.

A **mustgáz** valójában szén-dioxid, ami egy színtelen, szagtalan, a levegőnél nehezebb gáz. Gyakori a természetben, a levegő állandó alkotóeleme. Cukortartalmú növények, gyümölcsök erjedése (pl. amikor "forr" a must) során keletkezik. A cukor elbomlik, és lesz belőle etil-alkohol és szén-dioxid vagy más néven mustgáz.

Ez egy enyhén savanykás ízű gáz, nem keverendő össze a szén-monoxiddal. Körülbelül másfélszer olyan nehéz, mint a levegő, tehát a mélyebb területeken, például pincékben összegyűlik, a levegőt kiszorítja és ezáltal oxigén-hiányos állapotot teremt. Ha valaki ilyen helyen tartózkodik, akár életét is vesztheti.

Azonban a szén-dioxidnak nem az az egyetlen hatása, hogy kiszorítja az oxigént a zárt helyiségből, és az oxigénhiány miatt áll be a halál, hanem azáltal, hogy egy toxikus vegyület, megfelelő koncentrációban fontos életfolyamatokat befolyásol. Hat a központi idegrendszerre, aminek jelei a szédülés, hányinger, illetve mentális zavar. Vagyis hiába tudna az ember fizikailag menekülni a szellemi funkciók zavara miatt nem lesz képes elhagyni a pincét, mert nem érzékeli, hogy mi történik vele. Ezért tapasztalható, hogy az újbor forrásának időszakában gyakran lesznek rosszul emberek a pincékben.

Megelőzés

Magyarországon évente 40-50-szer riasztják ilyen esethez a tűzoltókat. A riasztások körülbelül felénél viszont már nem tudnak segíteni, mert nagyon gyorsan létrejön a mérgezés, az eszméletvesztés és a haláleset. Megfelelő szellőzés kialakításával, valamint a hordók nagy térben történő elhelyezésével elkerülhető, hogy felhalmozódjon az erjedés közben keletkező szén-dioxid. A nagy borászati üzemekben ritka az ilyen jellegű baleset, mivel biztonsági berendezésekkel is fel vannak szerelve. Ugyanakkor egyszerűen meg is előzhető a baj, könnyen ellenőrizhető, hogy a helyiségben van-e mustgáz. Például gázérzékelővel, vagy egy meggyújtott gyertya is megteszi.

A meggyújtott gyertyát térdmagasságban tartva (vagy pálcára szerelve) kell lemenni a pincébe és leérve térdmagasságban elhelyezni. Ha a gyertya lángja menet közben vagy a pincében elhelyezve kialszik, akkor nagy valószínűséggel mustgáz van a helyiségben. Ilyenkor haladéktalanul a vissza kell fordulni, illetve el kell hagyni a helyiséget.

Ha baj van

Gyakori probléma, hogy megfelelő védelem nélkül próbálnak a segítségére sietni az összeesett, elájult embereknek. Bemennek a pincébe, fölé hajolnak, próbálják élesztgetni, és közben ők is belélegzik a veszélyes gázt. Így a segítők is könnyen bajba kerülhetnek. Ezért senki ne próbáljon egyedül ájult ember segítségére sietni, mert nagyon könnyen ő is rosszul lehet. Minél hamarabb riassa viszont a tűzoltókat a 105-ös segélyhívó számon, mivel a mustgáz mérgezést szenvedő embereket csak a tűzoltók tudják biztonsággal, légzőkészülék segítségével kimenteni.